

Werkplan 2014
Wijkgericht werken,
participatie en meedoen
**Het sociale wonder
van Eindhoven**

september 2013

OVAA, stichting ter bevordering van diversiteit in Eindhoven
Klokgebouw 196, 5617 AB Eindhoven
tel 040 2569787
www.ovaa-eindhoven.nl
KvK nr 17179478

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Project wijkgericht werken, participatie en meedoen	4
Project vraagbaakfunctie	10

Inleiding

Het *werkplan 2014 van OVAA*, zet voort op de versterking en verduurzaming van diversiteit, emancipatie, participatie en actief burgerschap, deze werkwijze sluit zich aan bij de nieuwe visie en ambitie van de gemeente Eindhoven om vanuit een breed sociaal domein te gaan werken.

De opgave voor 2014 en verder is meer dan voorheen gericht op een duurzaam diversiteitbeleid dat het realiseren van een evenredige vertegenwoordiging van allerlei groeperingen in besturen, van alle denkbare maatschappelijke en culturele instellingen en bedrijven in alle sectoren van de samenleving beoogd.

Het jaar 2014 staat in het teken van de gemeentelijke verkiezingen en het opstellen van een nieuw bestuursakkoord voor de komende vier jaar. Voor OVAA het moment om de balans op te maken en de strategische beleidskeuzes te evalueren en in overleg met de gemeente deze dusdanig aan te passen dat ze aanvullend zijn op de beleidskeuzes van het college.

De uitkomst zal als opdracht door het OVAA in een meerjarig strategisch beleidskader en uitvoeringprogramma's verwerkt worden uitgaande van de twee programmaliijnen, te weten: debat en dialoog met de stad en participatie actiefburgerschap en diversiteit.

Het werkplan 2014 bevat naast een visie en beleidsuitgangspunten instrumenten en programma's waarvan wij denken dat deze de groepen beter bij hun stad zullen betrekken. Ze deze instrumenten aan te reiken om optimaal deel te kunnen nemen aan de Eindhovense sociale, culturele en educatieve infrastructuur, door middel van werk, betaald of onbetaald.

Wijkgericht werken, participatie en meedoen

In drie wijken te weten: Woensel (Rapenland), Tongelre, Gestel (Bennekel) zullen de activiteiten die opgezet zijn in 2013 voortgezet worden. Deze activiteiten worden opgezet in samenhang en in samenwerking met Meedoen in de wijk. De uitvoering zal in nauwe samenwerking met WIJ Eindhoven, Stichting New Beginning, Bewonersplatform De Raap, Marokkaanse ouderenorganisatie El Islaah, Woonbedrijf, Welzijn en anderen zijn. In veel wijken is voor de doelgroep geen passende activiteit en of passend vrijwilligerswerk aanwezig/ beschikbaar. Allochtonen en laag geschoolden hebben vaak ook een lage opvatting over hun eigen kunnen. Mensen moeten vertrouwen krijgen in zichzelf en in hun kunnen. Met veel aspecten moet rekening worden gehouden.

Beknopte projectbeschrijving

We gaan volop door met de Integrale Wijkvernieuwing/Krachtwijken. Met partners en wijkbewoners willen we sociale, fysieke en economische verbeteringen realiseren in de aangewezen wijken.

De centrale doelstelling voor de wijkgerichte aanpak is: 'Het verhogen van de leefbaarheid en de sociale betrokkenheid in de wijken en de kloof tussen bewoners met verschillende achtergronden te verkleinen.

De beoogde maatschappelijke doelstelling behelst het verhogen van de leefbaarheid en sociale betrokkenheid in met name kwetsbare buurten en wijken en dat op drie niveaus:

- Het bevorderen van een gezamenlijke en integrale aanpak van de leefbaarheid in de buurten en wijken.
- Het vergroten van de betrokkenheid van wijkbewoners bij de leefbaarheid met name allochtonen en laaggeschoolde bewoners.

Het bevorderen van een goede communicatie tussen bewoners en professionals.

Eindhoven heeft een goede sociale basis voor de uitvoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) maar aanscherping is nodig. De doelgroep stijgt en het beroep op de individuele voorzieningen (hulp bij het huishouden en de voorzieningen voor mensen met een beperking) wordt Participatiewet.

De Participatiewet zal naar verwachting per 1 januari 2015 in werking treden. Met de invoering van de Participatiewet worden gemeenten verantwoordelijk voor de ondersteuning van kwetsbare burgers, waar voorheen de overheid verantwoordelijk was. Daarnaast wordt er van burgers meer verantwoordelijkheid gevraagd voor de eigen participatie en inrichting van het leven. Burgers zullen eerst een beroep op hun sociale contacten moeten doen en hun problemen zelf oplossen, lukt dat niet dan springt de gemeente bij. Hierdoor kan zorg goedkoper, efficiënter en effectiever aangeboden worden, zo is de verwachting.

Doelstelling van het programma is zorgen dat alle bevolkingsgroepen met name laag geschoolden en allochtonen door middel van het inzetten van eigen kracht optimaal participeren in de Eindhovense samenleving.

En daar waar het nodig is ondersteuning bieden om dat te kunnen bereiken.

Aanpak werkwijze en resultaat

Bijdragen aan interculturalisatie van belangengroepen en (WMO) adviesraden (participatie commissie).

- Inspelen op vragen van gemeenten en algemene instellingen gericht op het vinden van aansluiting bij diversiteit onder kwetsbare groepen.
- Eigen organisaties van allochtonen ondersteunen die een brugfunctie tussen achterban en algemene organisaties willen vervullen, zoals Mibosie.
- Bevorderen dat potenties van kwetsbare groepen worden benut door gebruik te maken van intrinsieke krachten van doelgroepen.
Lokale initiatieven ondersteunen die gericht zijn op genderspecifieke onderwerpen zoals allochtone mantelzorgers.
- Verbeteren van het bereik en de toegankelijkheid van specifieke zorgvoorzieningen, zoals zorg voor gehandicapten en thuiszorg.
- Ondersteunen en adviseren van gemeenten, professionele instellingen en vrijwilligersorganisaties bij succesvolle en nieuwe projecten en methodieken gericht op het activeren van allochtone ouderen.

OVAA zal direct aanspreekbaar zijn voor bewoners en partners in de wijk. Op deze manier ontstaat een snelle verbinding op maat tussen de inwoners uit verschillende etnische en culturele achtergronden in de wijk en de inzet van de gemeente met name afdeling GBO.

Ondersteuning bieden aan processen die in de wijk gewenst zijn en aansluiten bij de vraag uit de buurt met name op het gebied van interculturalisatie en inclusief denken.

Zo veel mogelijk aansluiten bij structuren die in de wijk zijn en worden ontwikkeld en allochtone bewoners instrumenten aanreiken om mee te doen aan allerlei activiteiten.

Afstemming met de wijkcoördinator en andere georganiseerde verbanden om te komen tot breed gedragen initiatieven.

Signalering en opvolging van individuele en collectieve (zorg)vragen en behoeften achter de voordeur. Zorg dragen voor een gepaste wijze van opvolging en (waar) mogelijk oplossing.

Deskundigheid/ expertise inzetten om de bestaande netwerken en de aangesloten personen ondersteunen, om activiteiten te organiseren voor de wijk.

Het bevorderen van de integratie in de wijk door bewoners van verschillende afkomst bij elkaar te brengen en van elkaar te leren hoe ze betrokkenheid kunnen bevorderen en het wij gevoel kunnen versterken.

De aanpak in de ontwikkeling WIJ Eindhoven

De ondersteuning die vrijwilligers bieden is volledig gericht op het versterken van de zelfredzaamheid van de (vaak kwetsbare) deelnemers en het stimuleren van een betere participatie aan het samenleven in hun buurt en in Eindhoven.

Vrijwilligers zoeken naar verbindingen in de woonomgeving en ondersteunen mensen bij het realiseren van hun participatiedoelen, afgestemd op hun wensen en mogelijkheden. We werken daarbij nadrukkelijk samen met allerlei organisaties in buurten, wijken in Eindhoven, omdat we mensen succesvol willen onderbrengen bij partners die een rol spelen in de vervolgstap.

De ondersteuning is tijdelijk; we werken naar een duurzaam resultaat toe.

Onze ondersteuning is zowel individueel als groepsgewijs. Individueel hoeft niet direct buurtgebonden te zijn. Maar participatiedoelen kunnen wel in de eigen woonomgeving van de deelnemer liggen. Groepsgewijs is meestal buurtgericht, groepen worden gevormd met deelnemers uit een buurt. Daarbij wordt rekening gehouden met de informatie- en ondersteuningsbehoefte van de deelnemers.

Werkwijze

Interculturalisatie en inclusief denken maken een integraal onderdeel uit van wijkprocessen.

Het versterken van het interculturalisatie karakter van bestaande organisatiestructuur.

- Besturen van bestaande organisatiestructuren zijn een weerspiegeling van de wijk. De leefbaarheid, de veiligheid en het woonklimaat in de wijk of buurt zijn zichtbaar en duurzaam verbeterd.
- Bewoners met verschillende achtergronden zijn bij elkaar gebracht en hebben gezamenlijk initiatieven ontplooid t.b.v. leefbaarheid en prettig samenwonen.
- Knelpunten zijn in kaart gebracht, sterke en zwakke punten benoemd en samen is voor een aanpak gekozen die tot verbetering van het leefklimaat zal leiden.
- Binnen wijken en buurten zijn vaste herkenbare wijkbewoners die een voorbeeldfunctie vervullen.

Bundelen van expertise over integratie, interculturalisatie, religieuze intolerantie, discriminatie etc. binnen een centraal systeem dat als vraagbaak kan dienen.

Concrete acties

Tongelre

M.b.t. kwetsbare wijkbewoners (m.b.t. activiteiten die tot eind 2013 in de Carrousel georganiseerd worden):

- Verbinden aan Vitalis Berckelhof. Bij het (opzetten en) uitvoeren van een informatiepunt betrekken.
- Naar een nieuwe ontmoetingsruimte van een partner in de wijk gaan om daar elkaar te ontmoeten. Verbindingen aangaan (De Toeloop).
- Als vrijwilliger mee laten doen bij bestaande activiteiten (winkel Thalita).

- De nieuwe ontmoetingsruimte bemensen en met een vaste vrijwilliger een programma per (half)jaar maken.
- Een professional geeft advies, helpt en ondersteunt waar nodig.
- Samen met hulp van een professional activiteiten organiseren voor de burendag. De burendag wordt door Vitalis, Ayganzorg, Litha's Local, Lumens in de buurt, De Toeloop en OVAA georganiseerd. Kwetsbare groepen worden actief benaderd om mee te doen en het helpen met de organisatie van evenementen.
- Samen met een professional deelnemen aan de Seniorendag in Tongelre.
- Minimaal 4x per jaar zullen er grootschalige bijeenkomsten in De Toeloop georganiseerd worden met georganiseerde wijkbewoners.
- In samenwerking met o.a. Woonbedrijf seniorenwoningen realiseren voor Turkse senioren. Actieve bewoners en klankbordgroepsleden zijn op excursie geweest naar vergelijkbare projecten op het gebied van wonen en zorg in Eindhoven, Boxtel en Tilburg.
Ontwikkeling volgen van het wooncomplex en regelmatig overleg met de senioren en hun kinderen. Daarnaast wordt er samengewerkt met de andere organisaties in de wijk die ook voor de belangen van de bewoners activiteiten gaan organiseren (Welzijn Eindhoven, Vitalis, wijkcentrum De Toeloop, zelforganisaties van Turkse Bewoners).
- Bezig met opsporen, benaderen en werven van geschikte kandidaten voor bewonersorganisaties in Doornakkers om de continuïteit van participatie te waarborgen.
- Nadruk leggen op intensieve samenwerking met woningcorporaties, zorginstellingen, belangengroepen en andere reguliere instanties in de wijk.
- Deelname aan project Zilveren Kracht in Lakerloper (sinds 2013).
- Spreekuur in Tongelre (Doornakkers) is incidenteel op aanvraag en signalering.
- Met de gebruikers aansluiten bij bestaande activiteiten in de wijk en samenwerking intensiveren met senioren belangengroepen.
- Samenwerking met en voor senioren intensiveren door het uitwisselen van info en ervaringen met en voor kwetsbare groepen.
- Kijken naar mogelijkheden voor en met dames om sport- en beweegactiviteiten te organiseren met een andere instelling.
- Regelmatige afstemming met coördinatoren Meedoen in de wijk om hen meer bij de activiteiten te betrekken en zo meer cursisten te benaderen voor de activiteiten, zowel in groepsverband als incidenteel.

Woensel

- In de wijk Rapenland heeft het spreekuur 2x per week een structureel karakter, toegespitst op m.n. Marokkaanse, Turkse en Somalische ouderen. Per week komen er gemiddeld 7 personen.
- Gesprekken voortzetten met stichting New Beginning i.v.m. samenwerking i.h.k.v. WIJ Eindhoven.
- Regelmatige afstemming met coördinatoren Meedoen in de wijk om hen meer bij de activiteiten te betrekken en zo meer cursisten te benaderen voor de activiteiten, zowel in groepsverband als incidenteel.

Gestel

- Nauwe samenwerking / afstemming met Trudo en Turkodak om een woonvormproject te realiseren voor Turkse senioren in de wijk Bennekel.
- I.h.k.v. WIJ Eindhoven zal OVAA inzet plegen om Zilveren Kracht in de Bennekel te intensiveren met Turkse bewoners en Turkse organisatie Turkodak die belangen gaan behartigen van hun ouders/Turkse senioren.
- Regelmatige afstemming met coördinatoren Meedoen in de wijk om hen meer bij de activiteiten te betrekken en zo meer cursisten te benaderen voor de activiteiten, zowel in groepsverband als incidenteel.

Reikwijdte

In 2014 verwachten wij in de wijken waar we actief zijn tussen de 130 en 150 nieuwe deelnemers te kunnen bereiken, zowel in reguliere groepsbijeenkomsten als individueel. Ongeveer 10 personen per wekelijkse bijeenkomst. Voor de incidentele bijeenkomsten verwachten we dat tussen de 20 en 50 personen bereikt worden.

Samenwerkingsverbanden

OVAA maakt deel uit van de bestaande infrastructuur en zal haar deskundigheid en expertise inzetten om de integratie en participatie processen te versnellen en duurzaam te verankeren in wijkgericht werken en wijkaanpak.

Afstemming met:

- Opdrachtgever: gemeente Eindhoven
M&M en dienst GEA wijkcoördinatoren

In de wijk Tongelre bestaat het samenwerkingsverband uit de volgende organisaties:

Vitalis, Aygan zorg, De Toeloop, Woonbedrijf, kunstenaars, gemeente Eindhoven, seniorenwerkgroep, belangenbehartigers uitkeringsgerechtigden, Lumens in de buurt, Meedoen in de wijk (OVAA, Humanitas, Rode Kruis).

In de wijk Woensel bestaat het samenwerkingsverband uit de volgende organisaties: Lumens in de buurt, moedercomité, Meedoen in de wijk (OVAA, Humanitas, Rode Kruis), Stichting New Beginning, Bewonersplatform De Raap, Marokkaanse stichting Al Islaah, Mibosie.

In de wijk Gestel bestaat het samenwerkingsverband uit de volgende organisaties: OVO, Turkodak, Meedoen in de wijk (OVAA, Humanitas, Rode Kruis), Seniorenoverleg, Trudo, woonzorgcentrum Archipel.

Vraagbaakfunctie

Beknopte projectbeschrijving

OVAA fungeert sinds haar oprichting in 1999 als een vraagbaak voor de Eindhovense samenleving op het gebied van diversiteit en actief burgerschap. De informatie die we daardoor krijgen wordt omgezet in signalen en initiatieven richting zowel de beleidmakers en bestuurders als de algemene instellingen en organisatie. Stichting OVAA staat nu voor de kracht van diversiteit en wil zich presenteren als spreekbuis en vraagbaak voor een diverse samenleving.

Gemeente, instellingen en burgers benutten alle mogelijkheden om de burgers in het algemeen, laag geschoolde en allochtonen te betrekken bij gemeentelijk lokaal beleid en het beleid van de algemene en gesubsidieerde instellingen en organisaties in alle maatschappelijke relevante sectoren.

Middelen en Methode

De vraagbaak functie zal gericht blijven op de ontwikkelingen in de samenleving die samenhangen met diversiteit en gender. De ontwikkelingen op wijk- en stadsdeelniveau worden gevolgd, afzonderlijk en in relatie met elkaar.

Deze rol zal zich ook meer gaan richten op de individuele vraag van de burger op tal van terreinen, vanzelfsprekend zullen we ons meer gaan richten op de doelgroep allochtone ouderen en laaggeschoolde vrouwen en homoseksualiteit in allochtone kringen zoals geformuleerd in het jaarplan 2013.

In 2014 zullen we alle vragen die op allerlei wijze ons bereiken registreren, afwerken en daar waar nodig doorsturen naar de instanties die daar over gaan.

Partners

OVAA maakt deel uit van de bestaande infrastructuur en zal haar deskundigheid en expertise inzetten om de integratie- en participatieprocessen te versnellen en duurzaam te verankeren in wijkgericht werken en wijkaanpak.